

Nr 279.

Av herr **Holmström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.

Kungl. Maj:ts proposition nr 242 med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker bibehåller den nu gällande ordningen beträffande meddelandet av rätt till utskänkning av spritdrycker. Utskänkingsrättigheterna meddelas visserligen av länsstyrelsen, men de kunna endast beviljas till systembolag i vederbörande detaljhandelsområde. Därigenom få systembolagen icke endast befogenheten att utöva kontroll över restaurangerna utan det ankommer även på bolagen att överlåta utskänkingsrättighet till enskild företagare inom restaurangnäringen, bestämma villkoren för sådan överlåtelse samt, om de finna det lämpligt, beröva den enskilde företagaren den utskänkingsrätt, som endast beviljas honom för ett år i sänder. Ett sådant förfaringssätt kunde vara acceptabelt, om systembolagen endast vore leverantörer av spritdrycker till restaurangerna. Emellertid bedriva systembolagen i ganska stor utsträckning egen restaurangrörelse. Följden blir en för svensk rättsuppfattning främmande anordning, nämligen att staten bemyndigar en viss grupp av företag att vara sina konkurrenters överordnade, ja, lägger frågan om de enskilda restaurangföretagens vara eller icke vara i händerna på de med dem konkurrerande systembolagen.

Då systembolagen först började med restaurangrörelse motiverades detta med att de borde få en viss erfarenhet på området för att lättare kunna bedöma förhållandena i samband med utskänkning. Det stannade emellertid icke med dessa erfarenhetsprov, utan en tendens har gjort sig gällande till expansion från systembolagens sida på detta område.

Även om de personer, som äro satta att handhava systembolagens vidsträckta befogenheter, givetvis måste förutsättas äga den bästa vilja, så torde det säkerligen bli mycket svårt för dem att, under ovanberörda förutsättningar, alltid fullt opartiskt och utan hänsyn till systembolagens egna ekonomiska och andra intressen utöva dessa befogenheter. Anordningen har heller icke undgått betänkliga konsekvenser. Utan att här ingå på närmare detaljer torde det blott behöva fastställas, att det finnes exempel på fall, där systembolagen utnyttjat sina befogenheter på ett sätt, som varit kränkande för den allmänna rättskänslan och icke minst för de direkt berördas rätt.

I rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande har hithörande frågor reservationsvis blivit påtalade. Med visst beaktande härav har också Kungl. Maj:t i sitt nu framlagda förslag till förordning infört besvärsmått för restauranginnehavarna. Det härmed avsedda syftet kan lämnas erkännande, men det hade varit mera i överensstämmelse med svensk rättspraxis, om läns-

styrelsen för de utskänkingsrättigheter, som avses i 3 Kap. 6 § i förslaget till förordning, tillerkänts alla befogenheter med utskänkingsrättigheternas meddelande och indragning utan att systembolagen där användes som mellanled.

Med hänsyn till vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte vidtaga sådana ändringar i Kungl. Maj:ts proposition nr 242 med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker, att länsstyrelsen för de utskänkingsrättigheter, som avses i 3 kap. 6 §, tillerkändes alla befogenheter med rättigheternas meddelande och indragning och att sålunda utskänkingsrättighet, efter ansökan, av länsstyrelsen meddelas direkt till den — det må vara systembolag eller enskild person — som skall driva restaurangrörelsen.

Stockholm den 6 april 1937.

Nils Holmström.

Robert von Horn.

Nils Swartling.

Carl Bengtsson.